

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/18/2003

OPINIE O PLANACH ZBROJNEJ INTERWENCJI W IRAKU

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, STYCZEŃ 2003

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

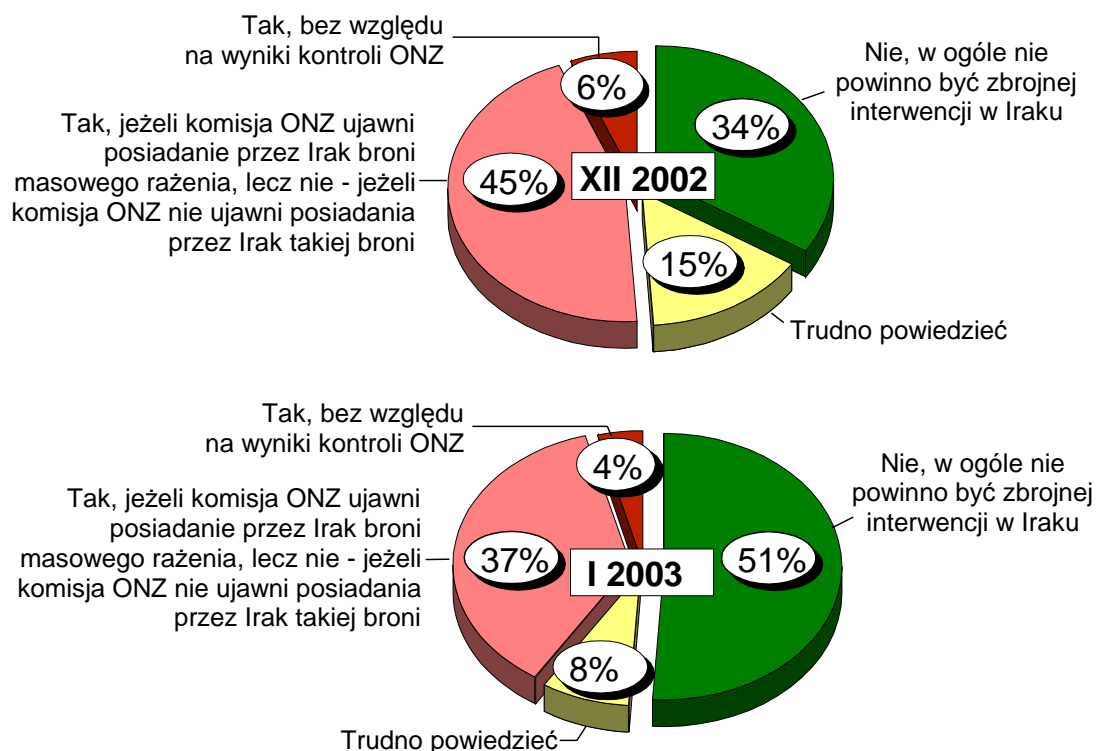
Zgodnie z rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ, Irak zobowiązany jest umożliwić inspektorom ONZ i Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej dostęp do wszystkich swoich instalacji cywilnych i wojskowych, aby można było ustalić, czy posiada on broń masowego rażenia: biologiczną, chemiczną lub nuklearną. Wyniki inspekcji mogą zdecydować o ewentualnej interwencji zbrojnej w Iraku. Opinia publiczna w Stanach Zjednoczonych i Wielkiej Brytanii - krajach kluczowych w planowanej inwazji - opowiada się za zbrojnym działaniem, jeżeli będzie na to mandat ONZ, jednak w przypadku braku takiej zgody większość Amerykanów i Brytyjczyków uważa działania militarne za nieuprawnione (dane za: MORI, Washington Post).

Im więcej mówi się o ewentualnej interwencji zbrojnej w Iraku, tym bardziej niechętnie odnoszą do niej Polacy¹. Połowa badanych (51%) jest zdania, że w żadnym razie nie powinno dojść do uderzenia na Irak. Nieco ponad jedna trzecia (37%) dopuszcza akcję zbrojną pod warunkiem, że ujawnione zostanie posiadanie przez Irak broni masowego rażenia. Jedynie nieliczni (4%) sądzą, że dotychczasowa polityka Iraku uzasadnia podjęcie interwencji bez względu na wyniki misji ONZ.

W porównaniu z grudniem ubiegłego roku o 17 punktów wzrósł odsetek osób niegodzących się na ewentualną akcję zbrojną pod żadnym warunkiem, jednocześnie o 8 punktów zmniejszyła się grupa respondentów dopuszczających interwencję w razie stwierdzenia, że Irak posiada broń masowego rażenia. Nieco mniej jest też osób, które bezwarunkowo popierają akcję zbrojną.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (152) przeprowadzono w dniach od 3 do 6 stycznia 2003 roku na liczącej 1025 osób reprezentatywnej próbie losowo-adresowej dorosłych mieszkańców Polski.

RYS. 1. W IRAKU PRACUJE KOMISJA EKSPERTÓW ONZ, KTÓRA MA SPRAWDZIĆ, CZY KRAJ TEN POSIADA BROŃ MASOWEGO RAŻENIA. CZY, PANA(I) ZDANIEM, POWINNO DOJŚĆ DO ZBROJNEJ INTERWENCJI W TYM KRAJU?

Na opinie w tej kwestii oddziałują takie cechy społeczno-demograficzne ankietowanych, jak: płeć, wykształcenie i wiek. Kobiety częściej niż mężczyźni sprzeciwiają się interwencji w Iraku bez względu na wyniki prowadzonej przez ONZ inspekcji. Im badani są lepiej wykształceni, tym częściej sądzą, że ewentualna decyzja o interwencji w Iraku powinna zależeć od wyników kontroli. Większość osób z wyższym wykształceniem jest zdania, że w razie wykrycia w Iraku broni chemicznej, biologicznej lub nuklearnej powinno dojść do akcji zbrojnej. Respondenci starsi częściej niż młodszy bezwarunkowo sprzeciwiają się wojnie.

Osoby dopuszczające możliwość inwazji na Irak wskazywały, kto ewentualnie powinien wziąć udział w takiej operacji. Największa grupa (43%) sądzi, że w planowanej interwencji zbrojnej powinny uczestniczyć solidarnie wszystkie państwa członkowskie

NATO. Respondentów uważających, że w Iraku powinny interweniować kraje, które wyrażą zgodę, niezależnie od tego, czy są członkami NATO, jest nieco więcej niż sądzących, że w interwencji powinny wziąć udział tylko te państwa członkowskie Sojuszu, które się na to zgodzą. Jedynie 13% ankietowanych jest zdania, że powinni w niej uczestniczyć tylko Amerykanie.

Tabela 1

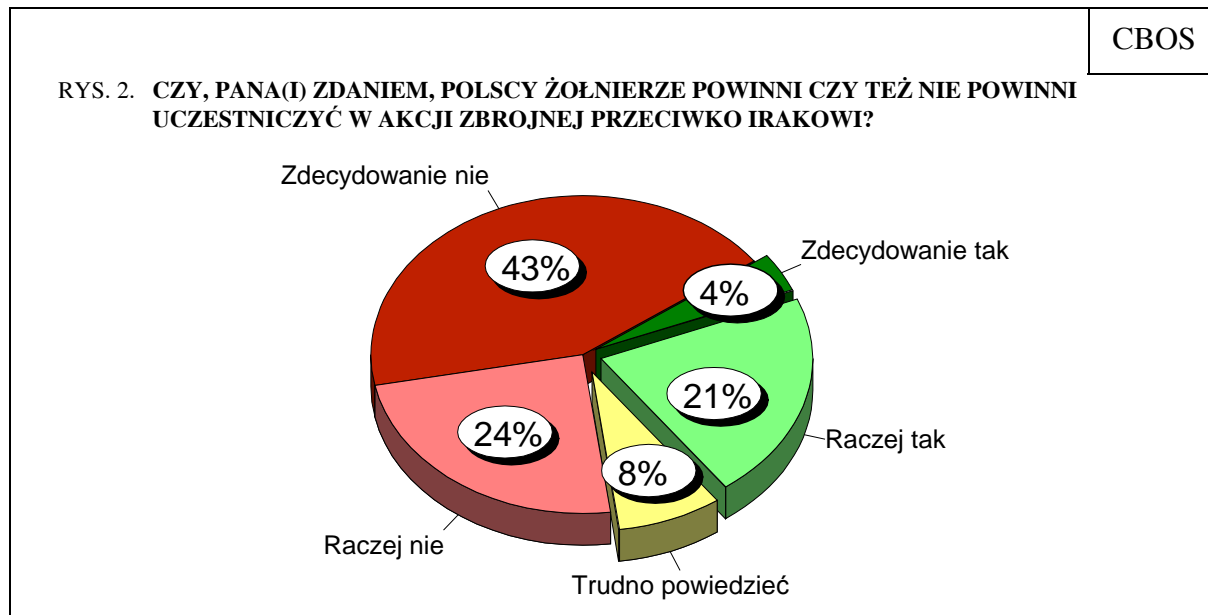
Kto, Pana(i) zdaniem, powinien wziąć udział w zbrojnej interwencji w Iraku?	Wskazania respondentów według terminów badań	
	XII 2002 (N=300)	I 2003 (N=243)
	w procentach	
Solidarnie wszystkie państwa członkowskie NATO	44	43
Państwa, które wyrażą zgodę, niezależnie od tego, czy są członkami NATO czy też nie	24	24
Jedynie te państwa członkowskie NATO, które wyrażą na to zgodę	19	19
Tylko Amerykanie	10	13
Trudno powiedzieć	3	2

Ponad połowa badanych (55%) uważa, że gdyby Stany Zjednoczone podjęły akcję zbrojną przeciwko Irakowi, Polska nie powinna jej popierać, natomiast jedna trzecia (33%) sądzi, że należałoby poprzeć Amerykanów.

Tabela 2

Gdyby Stany Zjednoczone podjęły akcję zbrojną przeciw Irakowi, to czy Polska powinna poprzeć tę akcję?	Wskazania respondentów według terminów badań	
	IX 2002	I 2003
	w procentach	
Zdecydowanie tak	10	9
Raczej tak	25	24
Raczej nie	23	25
Zdecydowanie nie	23	30
Trudno powiedzieć	19	12

Możliwość uczestniczenia polskiego wojska w akcji zbrojnej przeciwko Irakowi budzi duże wątpliwości. Jedna czwarta badanych (25%) popiera udział polskich żołnierzy w ewentualnej wojnie, natomiast dwie trzecie (67%) jest temu przeciwnych.

Osoby sądzące, że Polska powinna poprzeć Stany Zjednoczone, gdyby podjęły one akcję zbrojną przeciw Irakowi, w większości uważają, że polscy żołnierze powinni w niej uczestniczyć. Jedna czwarta popierających jest jednak przeciwnego zdania. Właściwie wszyscy sprzeciwiający się udzieleniu poparcia Stanom Zjednoczonym uważają, że polscy żołnierze nie powinni brać udziału w operacji militarnej przeciw Irakowi.

Tabela 3

Czy, Pana(i) zdaniem, polscy żołnierze powinni czy też nie powinni uczestniczyć w akcji zbrojnej przeciwko Irakowi?	Gdyby Stany Zjednoczone podjęły akcję zbrojną przeciw Irakowi, to czy Polska powinna poprzeć tę akcję?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Tak	73	1	3
Nie	24	97	43
Trudno powiedzieć	3	2	54

Ewentualna interwencja zbrojna w Iraku spotkałaby się ze sprzeciwem dużej części polskiego społeczeństwa - nawet wtedy, gdy operacja taka miałaby mandat ONZ. Większość Polaków jest też zdania, że gdyby Stany Zjednoczone podjęły akcję zbrojną przeciw Irakowi, nasz kraj nie powinien jej popierać. Trzeba zaznaczyć, że w ciągu ostatniego miesiąca wyraźnie spadło poparcie Polaków dla ewentualnej operacji wojskowej w tym regionie.

Opracował
Michał WENZEL